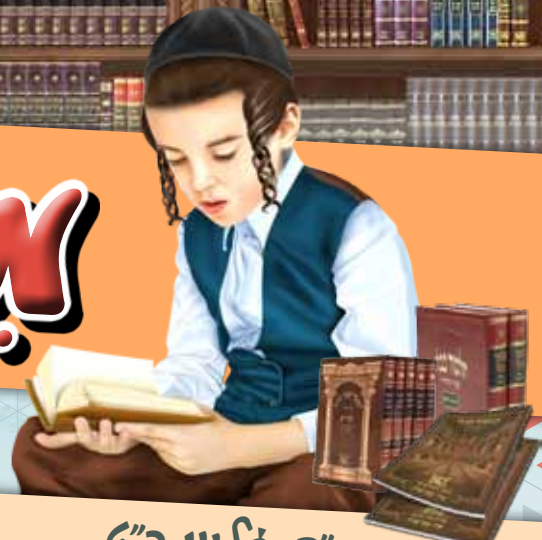

אַלְדָּנוֹת

הס"ד, אֲדִיוֹן ר"ט

לְשִׁמְחַת תּוֹרָה

שְׂמֵחַת תּוֹרָה

עו בנפשו לומר שלמד, אלא על הקבלה להבא שנלמד. ואולי נתן לרמז בכונת קדשו של מרן השפת אמת באמרו (סוכות תרמ"א): שהרגישו בלבותם הארת התורה אחר ימים אלו, לקים מה שנאמר 'לשמע בקול דבור', לשמע בלשון עתיד, דהיינו ששמחתם בשמחת תורה באה להם מכח שתקנו מעשייהם בימים הקדושים שקדמו, וזה הביאם להרגיש שעדין לא עסקו בתורה ולא זכו לבס, ושמחו אז על התורה אותה הם ילמדו לעתיד מכח הרגש זה, ואכן לאחר מכן הרגישו שלמדו אכן בא להם מכח שמחתם בעבר ביום שמחת תורה, והא בהא תליא.

ופנימיות כונת ענין זה הוא, לפי שהתורה היא קיום העולם, שהרי הקב"ה הסתפל באוריתא וברא עלמא, וכבר אמרו ז"ל (נדרים לב.): שאלמלא תורה לא נתקמו שמים וארץ, שנאמר (ירמיה לג כה), אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. נמצא שהשמחה על למוד התורה העתידה להלמד, הרי היא באה לעורר המשכת הקיום לעולם, שהעולם עצמו כביכול דורש ומבקש מישראל להתגאע בתורה בבחינה זו אשר על ידי התורה ימשך חיות העולמות, ולכן לשמחה זו אין שעור וגבול, כי ענינו הוא להמשיך שפע ברכה עד בלי די.

וזה נרמז גם בשם 'הקפות', אשר קבלה בידינו מצדיקים ששרש לשון זה הוא כעין שמצינו 'החנני מקיף' (אבות פ"ג מט"ז), והיינו שמקיפין על העתיד, ונותנים בראש על החשבון שעתידי לבוא, ולכן אנו מקיפין הביקום עם ספרי תורה וששים ושמיחים בשמחתה, כי בזה נתעורר בחינה זו שעל ידי למוד התורה נמשיך קיום העולם גם להבא, כי היא הנותנת לנו כח ועז להאיר לעולם בלמוד התורה ולהמשיך קיומו, וכלשון הזמר שאומרים בתם ההקפות בלשון עתיד, 'גיל ונשיש בואת התורה, כי היא לנו עז ואורה'.

(מתוך הספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

רבי נחום דובער מסדיגורא זיע"א שאלו: הערשל, למה מוסיפין לקרות היום גם פרכת בראשית. ושתק איזה רגע, ואחר כך אמר: חושב אני שהוא מפני שאם יכנס אדם מישראל לבית הכנסת בעת שכלם שמחים ורוקדים לכבוד התורה ויפל רוחו בקרבו בידעו שלא פתח ספר כל השנה ומה לו ולשמחה זו, לכן מתחילים לקרא ביום זה מבראשית, כלומר, שמח גם אתה בשמחתה של תורה ואם לא למדת עד כה אל תתיאש ותוכל להתחיל עתה מחדש (תפארת ישראל גליון ד עמוד 118).

הקפה על העתיד

מספר על חסידים הראשונים, מתלמידיו של הרה"ק החדושי הרי"ם מגור זיע"א. אשר היו מרקדים ומפזזים ביום שמחת תורה ברב עז ותעצומות, עד כי הגדיל אחד החסידים שהתעצם מאד בכל כחו בלי הפסק ומעצור. לאחר יום שמחת תורה הסביר החסיד מה ראה על ככה להתעצם ביותר בשמחת התורה: הנה חלוק גדול יש ביני וביני רעי. חברי הוא תלמיד חכם מפלג ואיש מעלה, ואכן הוא יגע ועמל במשך השנה שעברה בלמוד התורה, אך עם כל זאת עדין יש לתורה שלמד שעור וכמות, ובהיות והוא רוקד לכבוד התורה שכבר למד הרי שעל כן מגבל רוקדו לפי שעור התורה שלמד. מה שאין כן, אנכי הצעיר, ואין אני רוקד אלא לכבוד התורה אותה עוד אצא ללמד בעזרת השי"ת, וכמוכן שלתורה זו אותה אני עתיד ללמד אין כל שעור למעלה ושפיר יש לי לרקד ללא הרף (ספר הזכרון לרבי יצחק הוטנר).

וחדוש נפלא זה כבר שנו לנו בבית קאצק, כפי שהביא נכדו הרה"ק השם משמואל מסוכאטשוב זיע"א (הושענא רבא תרפ"א): הגיד אא"י כ"ק זקני האדמו"ר הגדול זצלה"ה מקאצק, ששמחת תורה הוא על הקבלה להבא ולא על מה לשעבר. כי מי יריב

הקפות במסירות נפש

האפן שבו חגג הרה"ק ה'שפע חיים' מצאנז זיע"א את חג שמיני עצרת ושמחת תורה בימי הרת עולם בפולחמה הנוראה מרעיש את הלב ואת הנשמה. שבעת ימי חג הסוכות זמן שמחתנו עברו עליו פנאיה ביסורים קשים. לא סכה. לא ד' מינים. לא אושפיזין... אך הרה"ק גמר בלבו בנחישות: יעבר עלי מה ולא אלה בשום פנים לעבודה ביום שמיני עצרת. הוא נשאר בצריפו להתניח עם הבואר יתברך כדת היום. אך הנה התקים מפקד של כל העצירים המגיסים לעבודה במיהלדארף. נערכה ספירה של האנשים והתברר חיש מהר כי חסר אדם אחד. מיד נשלחו זקנים אחדים לחפש אחריו בצריפים. שם מצאו את הרה"ק עומד שקוע בתפלתו ונשאו אותו באכזריות רבה אל מקום המסדר, שם נכפת וספג ענש לעיני כל העצירים, כ"ה מלקות בכפלים, דהיינו שהעמידו עליו מזה ומזה שני סרדיוטים נאצים ימ"ש אשר כל אחד מהם מצדו וקה וחבט בו במגלבו ללא רחם. הוא יצא מתחת ידם פצוע וזב דם. כמעט לא נותרה בו נשמה. אחר כך נלקח מיד אל צריף החולים לטפול רפואי. היהודים האמללים שראו במחזה ושיצאו לאחר מכן אל העבודה בטוחים היו שהרבי לא עצר כח להחזיק מעמד ובודאי כבר נכח את נשמתו מרב ישורים, אך הנה להפמעתם כשחזרו אחרי שקיעת החמה מעבודת הפרך אל המחנה מצאוהו חי וקיים. לגדל תדהמתם ראו אותו שנים צריף הלינה שלו כשהוא מודה רגלי סבי שרפרף נמוך סחור סחור ומחזיק בידיו דפים אחדים מספר משניות קטן וקרוע. ככה הבינו עורך הוא הקפות של שמחת תורה (לפי האש ח"א עמוד רלד).

להתחיל מבראשית

ספר הרה"ח המפרסם רבי צבי הירש מליעווא, אשר בהכנסו פעם ביום שמחת תורה אל הרה"ק

חידון אֲלָדָנוֹת - נושא פרסים איזו עיר מזכרת בפרשה זו (וזאת הברכה) בתור "עיר התמרים"?

פתרון החידה - פרשת מטות מסעי:

ש. היכן מוזכרים עצי דקל (תמר) בפרשה זו (מסעי)?
ת. אחד המקומות הראשונים בהם חנה עם ישראל במדבר נקרא אילים, והיו בו 70 עצי תמר (במדבר לג ט).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
פרשת מטות מסעי:
ה' ישראל יעקב כהן מבני ברק.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגליונות הבאים הפותרים נכונה יכנסו להגרלה א"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".
את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81
או למייל: magdenot@gmail.com
נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.
בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

שו"ת קור